

یادداشت

دیدم که جانم می‌رود

علیرضا حسینی،پاکدهی استاد دانشگاه

● به باور من مهم‌ترین خصوصیت دکتر معتمدنژاد، تواضع و فروتنی‌ای بود که ویژگی بی‌همتای ایشان بود، مناعت‌طبع و بلندنظری از ویژگی بارز استاد بود که همواره من را مجذوب خود کرده بود. برای من صداقت، تلاش صادقانه و بی‌وقفه و پشتکار ایشان یادآور سه شعار کلیدی آیین زرتشتی پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک است.

من به‌عنوان دانشجوی کوچک ایشان در سه دهه اخیر نمونه بارز این شعار را در رفتار ایشان شاهد بودم و همین خصوصیات باعث شده که وی زیانزد خاص و عام شود و واقعا پدری و اپنار و گذشت از سنت حسنه رفتار ایشان بود و همه ناسلامتی‌ها و کج‌اندیشی‌ها را به این دلیل تحمل می‌کردند. آرامش وصف‌ناشدنی استاد به‌گونه‌ای بود که هیچ‌گاه ایشان را عصبانی و در حال پرخاش ندیدم و در این مدت ۳۰سال هیچ‌وقت صدای بلندی را به نشانه خشم از ایشان نشنیدم. دکتر از روحیه چندبعدی علمی برخوردار بود و مکمل این روحیه که در دنیا و در جامعه ایران کم داریم نگاه انتقادی کلاما عادلانه و آگاهانه و به‌دور از هرگونه شایبه منافع ایشان بود که به قول طیب اصفهانی:

بنارم به بزم محبت که آنجا گدایی به شاهی مقابل نشیند

استاد به دلیل محبت بی‌نظرش همه را جذب خود می‌کرد و آنچه خود من را پایبند و پاکیز علم ارتباطات کرد، منش ایشان بود که امروز هم حتی هنگام تدریس به تبعیت الگوی رفتار ایشان هر گز نمی‌نشینم. چون استاد من دکتر کاظم معتمدنژاد چنین رفتاری می‌کرد و با تمام جدیت خود به تدریس مشغول بودند و اما امروز از فقدان ایشان بسیار متأسف هستم و این ضایعه را به جامعه علمی تسلیت می‌گویم. به قول حضرت حافظ:

در رفتن جان از بدن، گویند هر نوعی سخن من خود به چشم خویشان دیدم که جانم می‌رود.

ادامه از صفحه اول

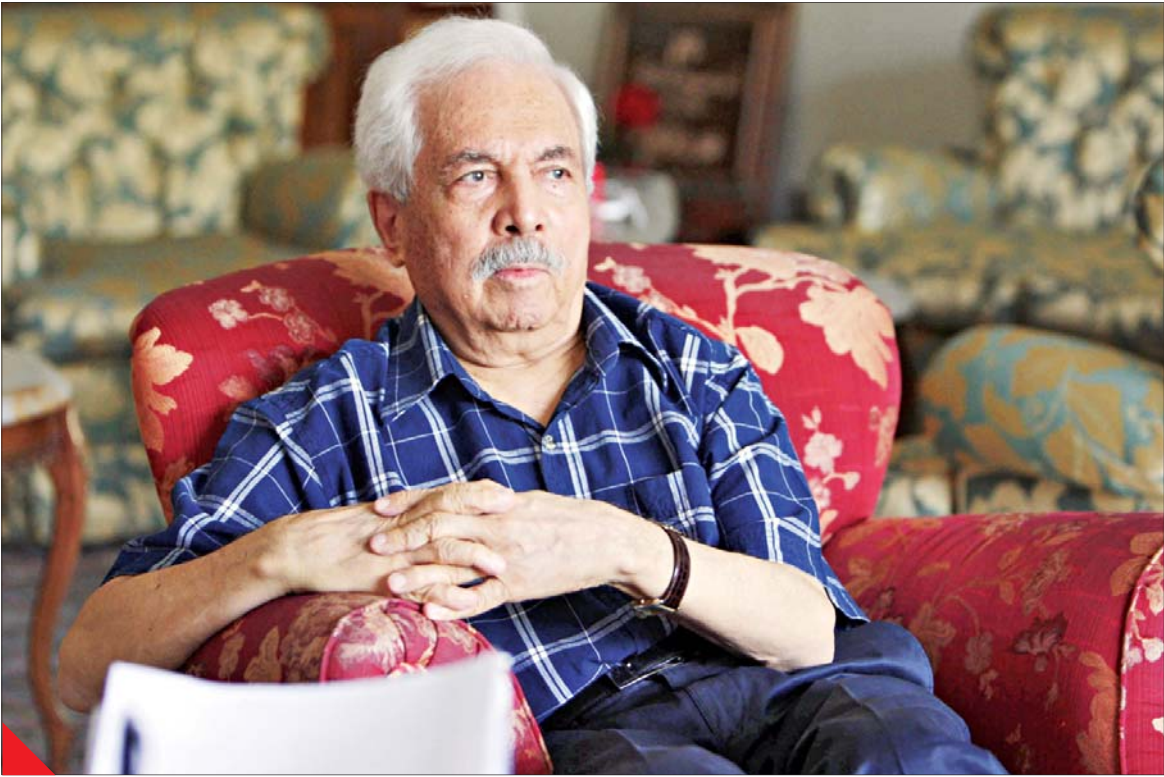
شیوه ماندلا؛ الگوی حل مخاصمات

آن هم در شرایطی که سفیدها، سیاهان را با حیوان هم‌ریدف می‌دانستند و سیاهپوست‌ها هم به‌خاطر ظرایمی که دیده بودند از سفیدپوست‌ها نفرت داشتند. اسقف «توتو» که از نزدیک‌ترین دوستان ماندلا به‌حساب می‌آید درباره اقدام مهم برای عبور از روزگار تبعیض به سویی دوران برابری می‌گفت در پیروزی بر آپارتاید در مورد سفیدها تغییر رویکرد مهم و نیز تحریم‌ها و فشارهای خارجی موثر بود. اما سیاهپوست‌ها به‌خاطر رنج‌ها و مشقت‌هایی که متحمل شده بودند برایشان بسیار سخت بود بدون گذر از تنش‌ها و درگیری‌های شدید با اقدامات انتقام‌جویانه به زندگی مسالمت‌آمیز با سفیدها رضایت دهند. نقش ماندلا در اینجا تجلّت‌بخش بود که با صبر و رویکرد‌های مصالحانه، سیستم آپارتاید را به زانو درآورد و در کنار فضای جهانی ایجادشده مردم‌ش را قانع کرد که در آرامش، «اصلاحات» در «قدرت» را پیش برند. نلسون ماندلا با دهها سال استقامت و پایداری که ۲۷ سال آن در زندان‌های رژیم فاکد هر گونه اعتقاد به برابری انسان‌ها گذشت، وقتی فضای مذاکره فراهم شد، به ناچار و مدیرانه حتی با دادن برخی امتیازات به قدرتمندان و سرمایه‌داری سفیدپوست، برای کاهش تقابل‌ها تلاش کرد. بعدها کابینه ماندلا، سه سفیدپوست داشت، هم وزیر زن داشت و رییس قوهقضاییاش نیز یک مسلمان بود. ماندلا حقوق‌دانی بود که تأکید داشت: «اول در دل خودم بخشیدم، بعد توانستم به دیگران بگویم که شما بخشید»؛ او از مردمش خواست که «بخشنده» هر چند اگر فراموش نکنند». چنانچه خودش نیز فراموش نکرد و خاتمه‌اش تا آخرین روز حیاتش در «سوتو» قرار داشت؛ جایی که یادآور یکی از خونین‌ترین سرکوب‌های سیاهان در دوران تبعیض‌زادای بشمار می‌رود. به این ترتیب ماندلا، الگویی از پایداری در عین صوری، عدالت‌طلبی و مبارزه با ظلم و نژادپرستی شد و پس از آزادی و پیروزی نیز توانست الگویی از مصالحه و حل‌وفصل اختلافات در جامعه‌ای تست‌تزرده، آسیب‌دیده و فقیر آرایه دهد. شیوه‌های ماندلا می‌تواند سرصفلی در دروس دانشگاهی برای حل منازعات میان جوامع، افراد، گروه‌ها، کشورها و سطوح بین‌المللی متناسب با شرایط هر جامعه‌ای باشد. جمهوری اسلامی ایران بمحض استقرار در سال ۵۷ با دو رژیم قطع ارتباط کرد. یکی رژیم اسرائیل و دیگری رژیم آپارتاید آفریقای جنوبی. وقتی در مراسم تودیش از قدرت به نمایندگی از سوی آقای خاتمی حضور یافتم، ماندلا با احساس و صمیمیت فراوان و علاقه و امید نسبت به ایران صحبت کرد. او را که پیش از آن از نزدیک ندیده بودم، انسانی سرشار از انرژی مثبت و امید به آینده یافتم. ماندلا روزهایی را می‌گذراند که در اوج محبوبیت و به نام پدر ملت «امدیا» داوطلبانه از قدرت کنار کشیده بود. درواقع یکی از دلایل محبوبیت روزافزون او در بین مردم نوع رویکردش به قدرت بود و اینکه خود داوطلبانه و با اصرار خودش از قدرت کناره‌گیری کرد. آن‌روز ماندلا از من خواست تا سلام گرم و ابرازعلاقه ویزیتاش را به آقای خاتمی برسانم. بی‌گمان نلسون ماندلا از شخصیت‌های بی‌بدیل مصلح در جهان معاصر است که در سرزمین نفرت، توانست عشق و صلح بکارد.

جامعه

روایتی از خانه دکتر معتمدنژاد پدر علم ارتباطات در شب در گذشتش

اندوه کلمات

عکس مهدی حسینی، شوق

پدر حرفه‌ای همه ما

مطبوعات و نظام صنفی تلاش کردند و لحظه‌ای خود را از این جامعه جدا احساس نکردند. بخشی از شخصیت استاد در تالیف، بخشی در تدریس و بخشی در تعلیم علوم ارتباطات و روزنامه‌نگاری و جامعه اطلاعاتی گذشت و اما بخش ستریگی از عمر ایشان در راه همدلی و همراهی اهل این حرفه گذشت. من در مناسبت فوت ایشان از ته دل امیدوارم که همه شاگردان ایشان ادامه‌دهنده لاقل بخشی از شخصیت ایشان باشند. من هیچ‌وقت یادم نمی‌آید که ایشان در جلسای، مناسبتی، بزرگداشتی و سخنرانی‌ای که به‌مناسبت علم ارتباطات و روزنامه‌نگاری تدارک دیده می‌شد دعوت شده باشد و ایشان حضور نداشته و آن محفل و حاضران را همراهی نکرده باشند و این یعنی عشق به این حرفه. من به همه اهالی مطبوعات و جامعه دانشگاهی نبود پدر علم ارتباطات را تسلیت می‌گویم.

علی‌اکبر قاضی‌زاده روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه

دکتر معتمدنژاد فقط استاد علم ارتباطات نبود، ایشان پدر حرفه‌ای همه ما بودند. من نمی‌توانم ابعاد شخصیتی ایشان را در یک جمله توصیف کنم. آن‌هم با چنین حالی و در چنین روزی؛ اما عقیده دارم هر کسی که در ایران کار روزنامه‌نگاری می‌کند مستقیم و غیرمستقیم شاگرد ایشان است. ایشان حدود نیمیقرن یعنی از سال ۱۳۴۲ در کلاس روزنامه‌نگاری تلاش کردند و حتی لحظه‌ای از عمر خود را در این مدت از دغدغه‌های این حرفه غافل نشدند. برای حقوق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری و قانون و بوم پاک نخواهد شد و او همیشه در قلب ما زنده است.

تلفیق‌گر تئوری و تجربه

مهرنوش جعفری

رسانه‌های کشورمان به‌ویژه مطبوعات از دیرباز از پشتوانه اندیشه‌ای، که بتواند زمینه رشد آن و رسیدن به استانداردهای جهانی باشد، محروم بوده‌اند. این درحالی است که جامعه مطبوعاتی ما قابلیت‌ها و شایستگی‌های زیادی برای تبدیل‌شدن به نگاه اقتصادی خودانگذا و همچنین جهانی‌شدن را دارند. یکی از نیازهای استراتژیک برای جهانی‌شدن مطبوعات، وجودنظریه‌پردازان مجرب در حوزه دانشگاهی است که از قابلیت فکری بالایی برخوردار بوده و با شناخت روندهای جهانی مطبوعات، قادر به ترسیم روزنامه‌ای رشد آن بوده و به مسایل و مشکلات بومی جامعه مطبوعات نیز کاملاًواقف باشند. پروفیسور کاظم معتمدنژاد از نادر شخصیت‌های فکری و دانشگاهی در امور ارتباطات بود که شایستگی کافی در این حوزه را داشت. ایشان با برخورداری از دانش تئوریک و همچنین درک مشکلات مربوط به عقب‌ماندگی تاریخی مطبوعات کشور و داشتن تجربه کافی از چالش‌های بزرگی که از دیرباز بر سر راه توسعه مطبوعات ما قرار داشته، صادقانه تلاش کردند به توانمندسازی ساخت‌های فکری جامعه مطبوعات و ارتقای امور آموزشی آن، کمک شایانی کنند. تأثیر نقش ایشان در این راه موهوب خصایل برجسته اخلاقی‌اش نیز بوده است چرا که ایشان با بی‌ادعایی تمام، در حالی‌که از نواذر حوزه مسایل تئوریک و امور حقوق مطبوعات در سطح جهان بودند، با اهل علم، دانشجویان و نیز مسئولان وقت به‌ویژه هنگام شکل‌گیری معاونت تازه تأسیس مطبوعات در دولت جناب آقای خاتمی و نیز در دوره اصلاحات از هر کوششی برای ارتقای سطح

نقش پررنگ در توسعه علم ارتباطات

اعظم راوردراد

همیشه اعتقاد داشته و دارم که دانشمندان روی شانه‌های همدیگر ایستاده‌اند. اما با شنیدن خبر درگذشت پدر علوم ارتباطات ایران، آقای دکتر معتمدنژاد گزاره دیگری در ذهنم به این اعتقاد اضافه شد. آن‌هم این بود که بعضی از این دانشمندان قدشان را بقیه خیلی بلندتر است.

آن‌ها نقش پررنگ‌تری در شکل‌گیری و توسعه علم دارند. دکتر معتمدنژاد حتی پس از بازنشستگی رسمی نیز نقش مهمی در تولید و توسعه علم ارتباطات داشت

خبر

رییس پلیس امنیت اخلاقی ناجا خبر داد

از دواج با اتباع خارجی زمینه ساز قاچاق دختران

● تسنیم: رییس پلیس امنیت اخلاقی ناجا با اشاره به سرمنشأ قاچاق دختران در آذربایجان و ازبکستان گفت: اتباع خارجی پس از ازدواج با دختران ایرانی، آنها را با انتقال به خارج از کشور مورد آزار و اذیت گروهی قرار داده و در اختیار باندهای فساد قرار می‌دهند. سرهنگ مسعود زاهدیان با اعلام خبر آزار و اذیت دختران ایرانی در خارج از کشور اظهار کرد: متأسفانه در حال حاضر گزارش‌هایی مبنی بر ازدواج اتباع خارجی با دختران ایرانی دریافت کرده‌ایم که طبق این گزارش‌ها اتباع خارجی مقیم در ایران پس از ازدواج با دختران ایرانی آنها را به خارج از کشور منتقل می‌کنند و پس از انتقال، آنها را مورد آزار و اذیت گروهی قرار می‌دهند و آنها را در اختیار باندهای فساد و فحشا قرار می‌دهند. وی در ادامه با اشاره به اعلام شکایت برخی دختران قربانی این شبکه‌ها به نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران گفت: با پیگیری‌های انجام‌شده پس از اعلام شکایت تعدادی از دختران قربانی این شبکه‌ها به نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در برخی از کشورها موفق شدیم این قربانیان را به کشور منتقل و تعدادی از عوامل دخیل در این موضوع را نیز دستگیر کنیم. رییس پلیس امنیت اخلاقی ناجا با اعلام هشدار به خانواده‌ها گفت: خانواده‌ها باید با توجه به چنین مواردی نسبت به ازدواج فرزندانشان با اتباع خارجی هوشیاری لازم را داشته باشند تا در دام چنین افرادی قرار نگیرند. زاهدیان همچنین در واکنش به قاچاق‌های دختران ایرانی، میزان این جرایم را بسیار ناچیز عنوان کرد و تهدیدات جرایم این‌چنینی را بیشتر از سوی کشورهای آذربایجان و ازبکستان دانست و گفت: در حال حاضر باندهای قاچاق دختران از کشور ما به‌عنوان منطقه ارتباطی استفاده می‌کنند و این باندها دختران قاچاق‌شده از کشورهای مبدأ را تحت عنوان توریست به ایران وارد می‌کنند و با استفاده از تسهیلات پروازی ایران، آنها را به کشورهای مقصد، ترازیت می‌کنند. به عبارت دیگر هم سرشاخه این باندها و هم مقصد این باندهای قاچاق در مکانی خارج از کشور ایران قرار دارند و از خاک ایران فقط به‌عنوان یک گلکشن ارتباطی استفاده می‌کنند.

آخرین وضعیت اجرای طرح

عفاف و حجاب از زبان وزیر کشور

● مهر: وزیر کشور از احتمال آرایه لایحه بازنگری طرح حجاب و عفاف به شورایعالی انقلاب فرهنگی خبر داد و گفت: تا وقتی این طرح مصوب شورایعالی انقلاب فرهنگی است اجرا می‌کنیم. البته در جلسه قبلی شورای اجتماعی درباره این موضوع بحث شد تا این طرح و اجرای آن متولی داشته باشد، شاید لایحه‌ای به شورایعالی انقلاب فرهنگی بدهیم تا این طرح بازنگری شود.

فانی ضمن انتقاد شدید از شتاب در اجرای ساختار ۳-۶:

پنجشنبه‌های بانشاط و «بدون کیف» در راه است

● ایسنا: وزیر آموزش‌وپرورش با انتقاد شدید از شتابی که در اجرای ساختار ۳-۶ صورت گرفته، گفت: نه‌تنها کتاب‌ها به‌اجله تدوین شده، بلکه بدون توجه به زیرساخت‌های تجهیزاتی، فضای آموزشی و نیروی انسانی، یکباره ششم ابتدایی را وارد نظام آموزشی کرده‌اند. فانی درباره تعطیلی پنجشنبه‌ها نیز گفت: تعطیلی روز پنجشنبه‌ها اهداف تقویت تفوق برانده‌ها و ایجاد نشاط، امید و شادی در مدارس برنامه‌ریزی می‌شود و در حال حاضر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و معاونت پرورشی مشغول طرح برنامه‌ای برای تعطیلی پنجشنبه‌ها و تعریف برنامه شاد برای یک روز «بدون کیف» در مدرسه هستند که در آن دانش‌آموزان می‌توانند به مطالعه کراهای هنری و سایر علاقه‌مندی‌های خود بپردازند.

نصب بیلبرودهای

«فرزند بیشتر زندگی شادتر»

● مهر: انجمن طراحان گرافیک انقلاب اسلامی که پیش از این با طراحی و اجرای پروژه‌های «صداقت آمریکایی» و «شمر زمنهات را بشناس» در جامعه شناخته شده است با طراحی پوسترهای جدیدی در نقد تک‌فرزندی به بیلبرودهای شهر تهران بازگشت.

اظهارنظر نجفی پس از ثبت چوگان به نام شکست خور

کشور آذربایجان در ثبت چوگان شکست خور

● فارس: رییس سازمان میراث فرهنگی و گردشگری درباره ثبت جهانی چوگان به نام کشور آذربایجان در یونسکو گفت: به نظر من این شکست کشور آذربایجان بود که توانست چوگان را به طور مطلق به نام خود ثبت کند. محمدعلی نجفی افزود: با توجه به اینکه کشور آذربایجان به دنبال ثبت مستقل ورزش چوگان بود، می‌توان گفت این کشور موفقیتی به دست نیاورده چرا که پرونده به نام چوگان فرماغ ثبت شده است. وی با اشاره به اینکه آذربایجان در مورد ثبت چوگان شکست خورده است، ادامه داد: در متن اصلی سندی که در یونسکو به ثبت رسیده، ایران به‌عنوان خاستگاه اصلی این ورزش معرفی شده است که این مساله راه را برای ثبت جهانی چوگان باز می‌کند.